

Boerenzwaluw (*Hirundo rustica*)

De foto van Ivanka van den Belt

De stal bouwden we in het voorjaar van 2015 en het duurde maar heel even voordat de zwaluwen deze hadden gevonden. Boerenzwaluwen welteverstaan, de meest wijdverspreide soort van alle zwaluwen – met een broedpopulatie in Nederland van 210.000 tot 280.000 – waarvan de hoogste dichtheden in onze provincie te vinden zijn. Onze uitloopstal staat altijd open voor de paarden en hier maakten de vogels direct dankbaar gebruik van. De dakspanten bleken een perfecte plaats te zijn voor de nestjes, de brede sloot achter de stal bood genoeg mooie kleigrond en binnen de kortste keren pronkten daar twee mooie zwaluwnesten. Twee nesten zeg ik, hoewel er maar één echt in gebruik genomen werd die zomer. Hoeveel jongen er grootgebracht werden dat jaar ging langs me heen, de dieren redden zichzelf prima en er was geen aanleiding voor mij om de zwaluwen van dichtbij te gaan bekijken en eventueel 'per ongeluk' te verstoren. De jongen vlogen uit voordat ik er erg in had, en de familie vertrok zonder problemen na de zomer richting het zuiden om te overwinteren.

Het volgende jaar waren ze daar zo plots weer. Ditmaal werd een aantal jongen grootgebracht in hetzelfde nest, voor het tweede legsel werd een nieuw nestje gemaakt. In de tweede week van augustus liep ik 's middags naar de stal om de paarden van het land te halen, toen ik merkte dat de jongen niet meer in het nest zaten. Ik hoorde ze luidkeels piepen buiten de stal en sloop dichterbij om ze te kunnen bekijken. Het was een zonnige middag en in de schaduw van de stal kon ik tot een paar meter van de jonge dieren komen. Daar zaten ze met z'n vieren, balancerend op de stroomdraad, turend naar het weiland van de burens. Muisstil, totdat een van de ouders weer aan kwam vliegen met een bek vol insecten. Met vlotte vleugelslagen slaagde het ouderdier erin om de buit in de bek van het jonge dier te deponeren en binnen enkele seconden was het alweer op jacht naar de volgende lading voedsel.

Met bewondering zat ik rustig te genieten van het tafereel, toen ik mij bedacht wat een mooie foto dit zou kunnen opleveren. Voorzichtig schuifelde ik achteruit de stal uit en rende de tuin door richting het huis om mijn camera te pakken, binnen een paar minuten stond ik weer in de stal. Ditmaal sloop ik nóg voorzichtiger richting de zwaluwen, ervoor wakend dat ik in de schaduw bleef staan. Ik klikte een aantal foto's van de vier jongen om mijn instellingen te controleren en daarna was het wachten op de ouders. Het bleek gemakkelijker gezegd dan gedaan, dat actieplaatje schieten waarbij zowel ouder als jong in beeld kwam. Keer op keer zat ik ernaast - te vroeg - te laat - weer te laat - onscherp - ongelofelijk! Maar zolang ik onopgemerkt bleef, kon ik rustig volhouden en blijven proberen. Uiteindelijk kreeg ik een aantal plaatjes waarvan de timing goed leek, en zonder de dieren te storen sloop ik voorzichtig de stal weer uit.

Eenmaal op de computer bleek dat inderdaad het gros van de foto's direct de prullenbak in kon, maar er waren toch ook een paar plaatjes die redelijk

gelukt waren. Zodra ik bijgevoegde foto zag, wist ik dat dit de mooiste van de serie was, een echte actiefoto die de haastige bewegingen van de ouder laat zien. Ik houd zelf erg van foto's met beweging en met lange sluitertijden, het is alsof een foto tot leven komt, alsof je meerdere beelden tegelijk ziet in één plaatje. Zonder de unieke situatie die middag was ik nooit in staat geweest deze foto te maken. Het creëerde voor mij de mogelijkheid om dichtbij de vogels te komen en met mijn bescheiden camera een close up te maken met zoveel actie. Door de foto vervolgens in het zwart-wit te bewerken, werden de bewegingen nog duidelijker en werd de foto nog artistieker. Wanneer ik naar de foto kijk, brengt het mij weer terug naar dat moment, toen ik zo zat te genieten van wat er zich voor mij afspeelde en voel ik mij weer echt onderdeel van de natuur op het Friese platteland.

Sindsdien wacht ik bewust elk voorjaar op de komst van deze mooie vogels. En wanneer ze weer vertrekken, mis ik direct het vrolijke gekwetter in de stal en rondom het huis. Het afgelopen jaar was een kwelling, talloze keren kwam ik 's middags thuis en bleken de jonge zwaluwen uit het nest te zijn gevallen. Voorzichtig pakte ik ze op, om ze via een ladder weer in het nest te plaatsen. Maar mijn inspanningen mochten helaas niet baten, tenminste, niet voor vier van de vijf jongen uit het tweede legsel. Was het de hitte of toch de honger die ze over de rand liet kruipen om vervolgens naar beneden te kukelen? Misschien wel allebei. Natuurlijk, 'het is de natuur', maar toch word ik daar minder blij van. Terwijl ik dit schrijf is het nog winter, maar ik kijk alweer uit naar de lente, wanneer ik de vogels weer mag verwelkomen in mijn tuin. Ik hoop dat dit jaar betere omstandigheden zal brengen voor deze prachtige Boerenzwaluwen!

*Ivanka van den Belt
Folgeralaan 46
9222 LJ Drachtstercompagnie
ivankavandenbelt@hotmail.com*